

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Економічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

« Фінансовий аналіз »

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

(назва програми)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Вергун А.І. , доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/vergun-andrij-ivanovych>

Контактний тел. +38(0372)522691

E-mail: a.vergun@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle Moodle

Консультації згідно з графіком

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Призначення навчальної дисципліни полягає у реалізації навчально-методичного забезпечення процесу набуття здобувачами знань теоретико-методологічних засад фінансового аналізу та практичних навичок використання його методів, прийомів, систем показників та використання результатів аналізу в управлінні. Дана дисципліна забезпечує формування комплексного підходу до проведення фінансового аналізу та інтерпретації його результатів в цілях управління.

2. Мета навчальної дисципліни: засвоєння теоретико-методологічних засад фінансового аналізу та набуття здобувачами практичних навичок щодо використання його методів, прийомів, систем показників та використання результатів аналізу в управлінні.

3. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на засвоєнні знань з таких навчальних дисциплін: «Стратегічний менеджмент», «Стратегічний аналіз».

4. Результати навчання. Компетентності, які забезпечує навчальна дисципліна відповідно до освітньої програми «Облік і оподаткування»:

а) Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

б) Фахові компетенції:

ФК 9. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ФК 10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування

ФК 11. Здатність діагностики результатів діяльності, їх об'єктивної оцінки та пошуку нових можливостей у досягненні мети суб'єкта господарювання.

ФК 13. Здатність на основі опису економічних процесів та явищ будувати стандартні теоретичні та економетричні моделі, аналізувати та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК 14. Здатність аналізувати та інтерпретувати фінансову, бухгалтерську та іншу інформацію, що міститься у звітності підприємств та використовувати отримані результати для прийняття управлінських рішень

Очікувані програмні результати після вивчення здобувачами навчальної дисципліни:

ПРН 10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПРН 15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПРН 17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПРН 20. Використовувати методики різних видів економічного аналізу застосовуючи творчий аналітичний підхід для обґрунтування управлінських рішень на всіх рівнях управління в умовах визначеності та невизначеності.

ПРН 22. Вміти формувати систему обліково-аналітичного забезпечення управління суб'єктом господарювання.

ПРН 23. Застосовувати теоретико-пізнавальні категорії та науковий інструментарій економічного аналізу при визначенні та вирішенні актуальних наукових проблем спеціальності «Облік і оподаткування»

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Теоретичні основи фінансового аналізу												
Тема 1. Значення й теоретичні засади фінансового аналізу	12	2	1			9	12	1				11
Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	12	2	2			8	12	2	1			9
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	24	4	3			17	24	3	1			20
Змістовий модуль 2. Методика фінансового аналізу												
Тема 3. Аналіз майна підприємства	12	2	1			9	12					11
Тема 4. Аналіз оборотних активів та ділової активності підприємства	12	4	2			6	12	1	1			11
Тема 5. Аналіз джерел формування майна підприємства	12	4	1			7	12	1	1			11
Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	12	2	1			9	12	1				11
Тема 7. Аналіз фінансової стійкості	12	4	1			7	12	1	1			11
Тема 8. Аналіз грошових потоків	12	2	2			8	12					11
Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	12	4	2			6	12	1				11
Тема 10. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства	12	4	2			6	12					11
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	96	26	12			58	96	5	3			76
Усього годин	120	30	15			75	120	8	4			108

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Фінансовий аналіз» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, що виносяться на самостійне вивчення та самостійне вирішення практичних ситуацій.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Значення й теоретичні засади фінансового аналізу	9	11
2.	Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	8	9
3.	Аналіз майна підприємства	9	11
4.	Аналіз оборотних активів та ділової активності підприємства	6	11
5.	Аналіз джерел формування майна підприємства	7	11
6.	Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	9	11
7.	Аналіз фінансової стійкості	7	11
8.	Аналіз грошових потоків	8	11
9.	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	6	11
10.	Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства	6	11
	Разом	75	108

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

МН 1 – вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь та інші);

МН 2 – семінари, практичні та лабораторні роботи;

МН 3 – наочні методи (презентація, демонстрація, ілюстрація);

МН 4 – пояснювально-ілюстративні методи;

МН 5 – проблемно-пошукові методи;

МН 7 – інтерактивні методи;

МН 8 – ситуаційні завдання;

МН 9 – робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);

МН 10 – самостійна робота.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

ЗО 1 – фронтальне опитування;

ЗО 2 – індивідуальне опитування;

ЗО 3 – стандартизовані тести;

ЗО 4 – розв'язування практичних ситуацій;

ЗО 5 – тематичні контрольні роботи;

ЗО 6 – презентація результатів виконання індивідуальних та командних завдань (наукових, розрахункових, аналітичних та інших);

ЗО 7 – розроблення та захист проєктів (наскрізних, індивідуальних, командних, дослідницько-творчих та інших);

ЗО 9 – аналітичні звіти;

ЗО 11 – реферати, есе та доповіді;

ПК – підсумковий контроль – (екзамен).

Результати поточного оцінювання навчальних досягнень відображаються у *Журналі обліку успішності* викладача.

Оцінювання якості знань здобувачів в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою здійснюється шляхом поточного, рубіжного модульного та підсумкового контролю за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів, набраних здобувачем протягом семестру за аудиторну, індивідуальну та самостійну роботу, а також за результатами поточного контролю знань. Максимальна сума набраних балів складає 100 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
ЗМ 1			ЗМ 2										
T1	T2		T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
8	7		6	6	6	6	6	5	5	5		40	100

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на практичних заняттях та доповнення, тестові завдання, підготовку рефератів та есе, розрахунково-графічних завдань тощо). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 15 балів; 2 модуль – 45 балів.

Допуск до заліку здійснюється, якщо здобувач за підсумками рубіжного контролю набрав не менше 30 балів. Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуль-контролю (заліку) – до 40 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національній шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне запитання, тестові завдання та сформульовані правильні визначення з глосарію, а також поданий правильний розв'язок виробничої ситуації, що розкриває суть матеріалу та свідчить про вміння його аналізувати, робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію і задачі, але наявності неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття одного з питань білету, але у відповіді не достатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові та практичні завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід до викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, і в той же час практичне завдання вирішене з деякими неточностями виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу, розв'язання практичного завдання зі значними помилками.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

8. Рекомендована література

8.1. Базова (основна) література

1. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304 с. Аналіз господарської діяльності : підручник / Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк. – Львів : Львівська політехніка, 2019. – 320 с.
2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. Я. Базилінська. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.
3. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / [М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька]. – Київ : КНЕУ, 2005. – 592 с.
4. Гадзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств : [навчальний посібник] / О. І. Гадзевич. – К. : Кондор, 2004. – 180 с.
5. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз : підручник / Ю. С. Цал- Цалко. – Київ : Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.
6. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / О. О. Шеремет. – Київ : Кондор, 2011. – 196 с.
7. Шиян Д. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Д. В. Шиян, Н. І. Стро- ченко – Київ : Вид-во "А. С. К.", 2003. – 240 с.
8. Шморгун Н.П. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Н. П. Шморгун, І. В. Головка. – Київ : ЦНЛ, 2006. – 528 с.

8.2. Допоміжна література

1. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз. Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання ступеня вищої освіти Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування). Полтава: ПДАУ, 2021. 99 с.
2. Приймак С.В. Фінансовий аналіз. Практикум : [навчальний посібник]. – Львів, 2021. – 264 с.
3. Бень Т..Г. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємств / Т. Г. Бень, С. .Б. Довбня // Фінанси України. – 2008. – № 6. – С. 53–61.
4. Бланк І. О. Управління фінансами підприємств і об'єднань : підручник / І..О Бланк, Г. В. Ситник. – К. : КНТЕУ, 2006. – 780 с.
5. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент / Г. Г. Кірейцев, Н. Г. Виговська, О. М. Петрук. – Житомир, 2002 – 431 с
6. Кононеко О. Анализ финансовой отчетности / О. Кононеко, О. Маханько. – 4-те изд., перераб. и доп. – Х. : Фактор, 2007 – 208 с.
7. Коробов М..Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності під- приємств : навч. посіб. / М. Я. Коробов. – К. : Знання, КОО, 2006. – 378 с
8. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств: навч. посібник / Л. А. Лахтіонова. – Київ : КНЕУ, 2004. – 365 с.
9. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: навч. посібник / В. О. Мец. – Київ : Вища шк., 2003. – 278 с.
10. Курс економічного аналізу: Підручник / За ред. І. Ф. Прокопенка. – Харків: Легас, 2004. – 384 с.
11. Савчук В. П. Анализ и разработка инвестиционных проектов: учеб. пособие / В. П. Савчук, С. И. Прилипко, Е. Г. Величко. – Київ : Абсолют-В, Эльга, 1999. 304 с.

12. Шевчук В. Р. Аналітичне забезпечення раціоналізації грошових потоків підприємств / В. Р. Шевчук. – Львів : Дисертація канд. екон. наук, 2000.

9. Інформаційні ресурси

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996–XIV (зі змінами) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.u>
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
3. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.